

כוכבים

פרוסת לחם מארץ הפלאות

והיא גם היתה חיילת - לצרבי פירסום

דברה וינגר, הזכורה לטוב מסימטת האש- ליות, ליופי מקצין וג'נטלמן ולמועמדות לאוסקר מתנאים של חיבה. זכורה מכל אלה גם כשחקנית שעושה הרבה רעש. כשעברה עם שירלי מקליין בסרט האחרון עפו ניצוצות של זעם בין השתיים ודברה הורתה שיחיהן לא היו אידיאלים אם כי, לדעתה, היה תמיד כבוד בין שתיהן.

אין כמעט בימאי שאיתו עבדה דברה, שלא רבה עימו על הסט, בדרך כלל מריבות כנות של תפיסה שונה ולא חילוקי דעות על רקע אישי. אבל בדרך כלל, כשלא הסכימה עם גישתו של בימאי, באגה לפרסם זאת בקול רם ולהודיע שאפילו אם הביקורת אוהבת אותה, היא לא אוהבת את עצמה ואת עבודתה כסרט זה.

פלאי פירוטכניקה, כך קורה גם עם סרט שיצא זה עתה לאור בארצות-הברית ושמו ליגאל איגלס (מישחקימילים שמשמעותו, נשרים חוקיים). הבימאי איוון רייטמן ניסה להתעלם מכל ההערות המעליבות שהשמיעה דברה נגדו, אבל היא בשלה: "אפילו בהסרט קיבל ביקורות טובות, אני עדיין מרגישה כמו הייתי פרוסת-לחם מארץ הפלאות. יש לי הרושם שהסרט נוצר כדי לנער ככוח את הקהל, עד שאפילו המועות ששילם עבור הכניסה לקולנוע יפלו מכיסו". וינגר מגלמת בסרט עורכת-דין בלתי-קונבנציונלית הצריכה להגן על גנבת-אמנות יפהפיה (השחקנית דריל גנה), ומה שצריך היה בעיניה לצאת כקומדיה מתחכמת על התנהגות אנוש יצא כאוסף של פלאי פירוטכניקה שהיא סולדת מהם.

מוזג אינדיווידואלי. ואם רוצים לדעת מאין לקחה גברת וינגר את אומץ ליבה כמוכח מצה"ל, בהליכה לאחור, אל נעוריה במישפחה יהודית מסורתית מלוס-אנג'לס, עזבה את הבית לאות מחאה וברחה לישראל.

כאן, לפי ריווחו של סטיבן פארבר באינ-טרנשונל הראלד טריביון, שירתה בצה"ל כמה חודשים, אבל, "לא התרגלה לישראליות", וחזרה הביתה ישר לתאונה קטלנית.

הסוף נכון. דברה וינגרם בילתה חודשים ארוכים, משותקת למחצה, בבית-חולים, אבל הפרק של צה"ל לא מדויק. היא אומנם היתה בישראל, אבל כמתנדבת בקיבוץ, וגם זה היה כבר מדי למוזג האינדיווידואלי שלה.

תדרוך

חובה לראות:

תלאביב: שואה, שגעון של לילה, נשיקת אשת העכביש, זיכרונות מאפריקה. ירושלים: פנטסיה, שיגעון של לילה, הכבוד של פריצי.

חיפה: שיגעון של לילה. תל-אביב

שואה (מוסיאון תל-אביב, צרפת): יצירתו הייחודית של קלוד לנצמן, הבאה לבחון את פעולת מכונת ההשמדה השיטתית ביותר בתולדות האנושות, ולהוכיח כי המין האנושי, המשלים עם תופעה שכזו, הוא חסר תיקוון. זהו מסע אל המוות בלי תמונת וזועה, אבל בהכרה שלמה. לא להחמיץ, גם אם המאמץ מופרז.

שיגעון של לילה (חן 2, מוצג גם ברון ירושלים וברב-רג' 2 בחיפה): פקיד קטן ממושע ומרוכז עובר כלילה אחד לצידה השני של ניריורק, ומגלה שהוא בצידה השני של הלכנה. עולם שאינו מוכר לו מטרף את דעתו וכושב את חושיה, כביט המסתתרים רק עם בוקה, כשהמציאות טופחת על פניו ומחזירה אותו אל השפיות והסדר הטוב - אם כי ספק אם לא ייצא, כעיקבות הסירוף, להכחיר את עצמו כלילה הבא, כפי שעושים זאת הבריות הנגועות כמחלה הנקראת ניריורקים. מרטיץ סקורסיה בתרגיל לבימאי מבריק.

ירושלים

הכבוד של פריצי (סמדר, ארצות-הברית): סרט צעיר של בימאי ישראלי, שהסינמטקים עורכים לו החודש הצרעה - ג'ון יוסטון, מילחמת גאנגסטרים אוהבים עד כדי השמדה.

אהבת המוות

מישימה (לב 3, תל-אביב, ארצות-הברית) - מה שעשה כאן פול (ג'ורג' אמריקאי, תסריט לנהג מונית) שדרר, הבימאי, בשיתוף עם אחיו, התסריטאי ליאונרד, דומה למה שהיה עושה נוצרי לו הוטל עליו לפרש את שולחן ערוך. כלומר: הוא ניסה לרדת לפישרה של אישיות מרתקת ושנויה במחלוקת. הסופר יוקיו מישימה, בכלים מתרבות אחרת. שכן מישימה, הסופר היפאני הדגול, גאון, המוסכסואל ופאשיסטי. ניסה לבצע הפיכה צבאית בשנת 1970 בארצו. ולאחר שנכשל, ביצע סמוקו (מעשה התאבדות) ראוותני.

מישימה, ללא ספק אחד המיסתוריים שבין סופרי יפאן, הוא אדם שאישיותו עוררה הרבה אנטגוניזם וסלידה יחד עם הערצה. זוהי גם נקודת-המוצא של האחים שדרר בניסיונם לחזור את היום האחרון בחייו של מישימה (בגילומו של השחקן קן אוגטה). בארבעה מרקמים, כשביום האחרון שזורים קטעים מומחזים מיצירותיו.

מבחינה חזותית - הסרט מרשים ביותר. אף שלמרבית הצער נערפים ראשיהם של השחקנים בהקרנה הנוכחית בבית-קולנוע חדש זה. וחבל - כי אחד הדברים המרשימים ביותר בסינון הצילום של הסרט הוא הישוב כל תמונה ותמונה והמיסגור שלה בנקיטת נדיר של קו וצבע. ההקפדה העילאית

אפילו לא ליום-השומר

בית-ספר לשוטרים מתקדמים (חן 1, תל-אביב, ארצות-הברית) - אם נגזר על הישראלים לאכול הרבה מלפפונים בעונת-קיץ זו הרי זה עוד מימרח-מלפפונים. מן הפחות פיקאנטיים. פחות מרתקים ופחות מקוריים מקבוצת הסרטים מסוג זה.

אחרי תרגיל לשוטרים מתחילים ומשימה לשוטרים מתחילים בא המשך השלישי והוכיח שאפשר לדרדר את רמת השומר בלי סוף. בהנחה שגם חלק גדול מן הקהל אינו עולה עליו - כלומר מטומטם. דבילי ופלגממטי וכל בדיחה לא מצחיקה עובדת עליו.

המפתיע בסרט זה ובקהל שצפה בו היא כמות הצחוק המ' דולדת שנשמעה באולם שעה שקבוצת השוטרים של אק' דמיה אחת התחרתה בביצועים נלוזים של תרגילים מנוחכים בקבוצת שוטרים של אקדמיה אחרת. הכל גלגל מסמר קטן של עלילה שהוא מרכז המיתלה הזו: חרב הצימצומים מתהמכת מעל שתי אקדמיות מקבילות לשוטרים, ואחת מהן חייבת להיסגר. שני המפקדים, השחקן ארט מטרואנו בתפקיד מאוזר והשחקן הווארד האסמן בתפקיד לאסר, מנסים נוא' שות לעצב אבות-טיפוס של המפקד הנלעג. הסתום והמונוחך ביותר שאפשר להעלות על הדעת. הראשון נראה כאילו הסני' ליות הקפיאה את גפיו. והאחר כמי שההתנחנות והליקוק

קן אוגטה: תרגיל מרתק

על יומיו החיצוני של הסרט בולטת בעיקר בקטעים המומחזים אם כי לא גורמת לכך שאישיותו של מישימה תהיה מובנת יותר. זהו תרגיל מרתק שאינו מאפשר הליכה לעומק הרעיוני של יצירותיו או הבנת הסראנדיה האנושית של סופר שהעדיף את קיסמו של המוות. התנגד עד חורמה להפצת התרבות המערבית והעדיף אונ טוהר-המידות של הסמוראי והערכים המסורתיים של יפאן העתיקה.

פירחי שוטרים: קריקטורה איטית

העבירו אותו על דעתו. לצידם עומד צוות שלם של מנים ידועות מהסרטים הקודמים - סטיב גוטנברג כדון ז'ואן משו' מש, בובה סמית כחוקיין-קולות. מריון רמזי כשוטרת הלוחשת או לסלי אוסטרבוך כשוטרת בעלת החזית המפותחת ביותר. הבימאי גדי פריס מגיש קריקטורה איטית למדי וחסרת-דמיון. מבווימת בחלקלקות מיקצועית, אבל בלי שאר-רוח.

נוי מפחד מהזאב הטוב?

זאב צעיר (דיזונג 1, תל-אביב, ארצות-הברית) - הרעיון שעמד בי' בסיס קומדיית-ניעורים זאת (מוג' בלת מגיל 12 ומעלה), שבויימה בידי בימאי הטלוויזיה המנוסה רוד דניאלס, הוא נחמד למדי ואפילו חינכי: נער מתבגר, הסובל מבינוניות מדיאנה בעיני עצמו, לא-יוצא על מיגרש הכדורסל והסריסוכיים אצל מלכת הכיתה, מגלה ביום בהיר אחד שהוא בעצם אדם-זאב. ולא רק שהוא מתחיל להתגרר והופך לפתע לחיה שעירה בעלת צנורניים מחדדות בטעה שהוא מביט בדיוקונו במראה ברגע של מתיחות נפשית, אלא שגם אביו אינו אלא אדם-זאב, והתכונה המופלאה הזאת באה לו בירושה בלי שאיש יגלה את אוזנו על כך.

אלא שהפעם אין רעיון האדם-זאב משמש לסרט-בלהות כפי שהיה אצל ג'ול לנדיס, וגם לו לסיפור מולקוריסטי דרמאטי כמו אצל טאוויני. כאן מדובר בקומדיה לבני-נוער רכים ולכן אף אחד לא נבהל במיוחד כאשר מתרחשת המטמורפזה. למעשה כולם כמעט מעדיפים את איש-הזאב על-פני הנער החלשלוש והבינוני. החל בבנות. המעדיפות גיל מסויים חיות על בני-אדם, וכלה במאמן בית-הספר, המעדיף היה מסוכנת על המיגרש משחקן איטי ורכרוכי. כולם מעדיפים את הזאב וגם הזאב קיה מעדיף את הזאב אילמלא (צילצול-פעמון, סימן-קריאה) הלקח החינוכי: עדיף להיות

גרי לוי: פיהוק ארוך

אתה עצמך טהור-כוונות מלהיות מה שאינך. כי הנצחונות שאתה משיג במימה אינם נצחונות. זה לא ספורט. חבל רק שהכל מוגש בצורה מסורבלת, לא מצחיקה ובהחלט לא משכנעת. אין מספיק קצב בכדי שהעניין יהפוך לקומדיה היסטורית ואין מספיק בשר כדי להפוך רעיון מגרה לתסריט מרתק. התוצאה: פיהוק ארוך נוכח סימור חיזור כשאפילו האיפור חובבני למדי.